

**Future-proofing
our children**

Tiisezo: 1

Toho ya Tuto

Tuto ya Bibele ya lifasi: Sijuda, Silumeli ni Si-isilamu

Buka ya Bashemi

Sikolo sa la Sunda sa mwa malapa

Balatiwa Bashemi

Mu amuhelwa kwa tuto ya “**Tuto ya Bibele ya lifasi Sijuda, Silumeli ni Si-isilamu**” ya sikolo sa tiisezo 1. Pampili ye, imi tusa hainyani ka mo, muswanel ku fela tuto ye:

Mo muswanelia ku itukiseza ni fa tuto ye

Ze tatama ki zeñwi zeo mu swanelia ku ezeza mwa ku itukiseza ni ku fela tuto ye.

Muhato	Sa kueza
1.	<p>Mu kena fa likepe la Keleke ya ba Apositola ba Banca, ka ku sebelisa likepe le fa WhatsApp:</p> <p>https://bit.ly/3NACSSHs</p>
2.	<p>Mu be ni lisebeliso ze tatama kuli mu kone ku tukiseza kufa hande tuto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bibele • Ma pampili a likisizwe kale a tuto ye. • Buka mwa sebeleza mwanana, lopitoloto ni lipendiso za banana, ni zeñwi cwalo. • Video ye lukisizwe, ye kona ku sebeliswa ku ekeza fa halimu a tuto (ha ku konahala) • Katekisema ni buka ya lipuzo ni likalabo (Kwa banana ba bali mwa lotopa za Tiisezo) <p>Mamela:</p> <p>2.1: Nako yende yakufa tuto ki la Sunda ka kusanani, ka samulaho a sebelezo, sina banana ha ba fiwanga lituto ka nako yeo.</p> <p>2.2. Mukupiwa ku eza tuto ye bukuswani ha ku konahala, ka ku hupula nako nyana yeo banana ba kona ku teezeza ni ku utwisisa hande. (Mu sike mwa bulela ze sa a mani tuto) ya mwanana – Mina ki mina mu ziba ahulu mwana mina ni ku fita. <i>Ka mulao, sikolo sa la Sunda hasi swaneli ku fitelela mizuzu ye mashumi a mane nito tu keta lizoho (45 minutes).</i></p> <p>2.3: Lituto li kau hanyizwe ka itopa (Sikolo sa la Sunda, Taelo ya silumeli ni Tiisezo - SS1, RI1 or Confirmation).</p> <p>2.4: Mulizeze kapa ku ikopanya ni muluti wa ba sikolo sa la Sunda ha mu tokwa tuso kwa lisebeliso ze bulezwi.</p>
3.	<p>Mu lapele (Mubone tapelo ye ñozwe, kwa mafelelezo) mi mukupe Mulimu kuli ami eze sisabeliso mwa kufa tuto ye, ka mwa latela Yena.</p>
4.	<p>Mu eze sibaka sa tuto kuba se sinzi hande (ku sina lilata) foo mina ni mwanana mu bani ni buino bo buswana.</p> <p>Ka mutala: Mu ine fa lishasha/ fa museme kapa fa lipula ku potoha tafule</p>
5.	<p>Mu bale tuto ye lukisizwe. Mu kutele ku ibala hape kuli mui utwisise hande. Mu buhe video ya tuto kuli mube ni kutwisiso hande ya tuto.</p>
6.	<p>Mu iñolele tu ñusanyana twa butokwa to mubata ku hupula ha mufa tuto.</p>

Mufe tuto ya Sikolo sa la Sunda mwa ndu

Mo kuswanehela ku itukiseza ni fa tuto ye

Lu zwela pili ku mifa mikwa, yeo muswanela ku itukiseza ni ku fa tuto ye.

Muhato	Sa kueza
7.	Mu utwisise butokwa bwa tuto, yeo mwanana a swanezi ku mamela ni ku sa libala.
8.	Mu fe mwana mina tuto ye, ka ku mukandekela likande la tuto. Mu kona ni haiba ku mu balela likande le ha mu tabela.
9.	Mu supeze mwana mina video, mi muketele butokwa mwa tuto ye.
10.	Mu bulelele ni ku susuweza mwana mina kuli a eze musebezi o mwa buka ya hae, ya sikolo sa la sunda.
11.	Mu lapele kapa mu kupe mwanana kuli a lapele kaku kwala tuto.

Lisebeliso ze fumaneha ku amana in Sikolo sa mwa mandu

Ze tatama ki lisebeliso ze kona ku ekeza ni ku tiiseza butokwa bwa tuto:

1. Mu eze WhatsApp chat tuto ye ni mabasi amanwi a sikolo sa la sunda.
2. Mu ambole ni bas hemi ba banwi kuli mube ni kutwisiso ku amana ni tuto pili mu sika ifa kale ku mwana mina.
3. Mu be baba lukuluhile, ku bat sis a litaba zemwi ku amana ni tuto ye.
4. Muongaongi ni muluti wa sikolo sa la Sunda mwa kopano yamina ba teni kuli bami tuse.

 Notes	

Tuto

Toho ya Tuto	Tuto ya Bibele ya lifasi:Sijuda, Silumeli ni Si-isilamu
Mutomo/ butokwa bwa tuto	Bu tokwa bwa tuto ye ki kui kabela mañusa ku amana ni silumeli sa litumelo ze talu mwa lifasi: Sijuda, Silumeli ni Si-isilamu.

Tuto ye kusufalizwe:

Li lumeli ze talu ze kaufela zona lieza lichoka la nombolo ya lifasi lote, leli eza kalulo ya silumeli.

1. Ba lumeli ba Sijuda, Si-isilamu ni Silumeli ban a ni ze ñata ze swana za silumeli:
  - Bupilo bwa mutu ni mutu bwa shutana ini ha bu kuteli – Hakuna pupo yemwi
  - Mulimu a nosi – isi milimu ye miñata
  - Talelezo ya lisepiso sa buMulimu
  - Mupulusi kapa mu liululi wa lifasi
2. Majuda, balumeli, ni ma muzilemu kaufela bona ba lapela Mulimu ya swana. Mulimu u bizwa:
  - Yahweh Mwa si Juda – mane hape u bizwa Adonai, Elohim ni El-Shaddai
  - Mulimu kapa Mulena – mwa silumeli ki Mulimu halalu – Mulimu Ndate, Mwana, ni Moya o kenile.
  - Allah – ki linzwi la si Arabu le ba sebelisa ku biza Mulimu ma Muzilemu.

Notes

1

Ma JUDA – Ba lateleli baba zibahala ka Jews

- JI Juda si bulela kaza tumela ya ma Jewishi, kono isali kalulo ya butokwa ya sizo sa ma Jewishi.
- Sina hase lu bulezi kale, Ma Jud ba lumela feela ku Mulimu a limuñwi.
- Torah (tesitamenti ya kale) ki mutomo wa tumelo ya bona.
- Ma Juda ba lumela kuli ku talelezwa kwa milao ya Mulimu ye mwa libuka ze ketazoho za pili za Mushe ki musebezi wa mina.
- Ba lumela mwa nako yako ya maunglo.
- Mupulusi sina mu zamaisi uka lumiwa ki Mulimu.
- Ba ba shwile baka zuha.
- Li supo za butokwa mwa sijuda ki: naleli ya Davida ye nani nafata a silezi, ni menorah, ni kandela yena ni liswaniso ze supile.

2

SI-IZILAMU – Ba lateleli baba zibahala ka ma Muzilemu

Isilamu ki linzwi lasi Arabu leli talusa ku iinela kwa tato ya Allah.

- Se kona silumeli se sali se sinyinyani ahulumwa lifasi. Si kalile lilimo ze mianda ye ketalizoho za kwa mulaho.
- Musumo was i izilamu ki Koran, ye talusa ku peta
- Koran ki libizo la bibela ya si izilamu.
- Si supo sa si izilamu ki kweli ye sika kwana ni naleli.
- Mutu ni mutu wa mu muzilemu, u bulela ka za mitomo ya si izilamu ye cwale ka:
  - Allah ki yena Mulimu a nosi mi Muhammed ki mupolofita wa hae.
  - Ku lapela ha ketalizoho ka zazi
  - Ku tuza b aba shebile
  - Ku itima lico mwa kweli ya Ramadan
  - Ku nga lieto la kuya kwa Mecca kuya kwa Kabah (kwandu ya Mulimu).

3

SILUMELI – Ba lateleli baba zibahala ka Balumeli

Kuna ni likeleke ze nata (Catholic, Orthodox, Protestant) mwa silumeli, kono buñata bwa zona za swan mwa lika ze tatami:

- Buñata bwa balumeli ba lumela ku Mulimu wa bulalu, (Mulimu Ndate, Mwana ni Moya I kenile)
- Ba lumela ku Jesu Kreste sin aka mupulisi, zuho ya bafu ni mwa ku kuta kwa Jesu Kreste
- Buka ye kenile ki Bibele – ki linzwi la Mulimu hape ki nutom wa tumelo ya bona.
- Si fapano ki sisupo sa silumeli.

Ku feleleza

Lu kutete silumeli ni litumelo za ba bamwi. Silumeli ni silumelei ki sa butokwa kwa batu ba sona.

Kanti tuto ye ilu luta sikamani kacenu?

- Lu itutile ka bu kuswani ka za silumeli sa Sijuda, Si-isilamu ni Silumeli.
- Kaufela luna lu lumela ku Mulimu ali muñwi, ni ha luna cwalo ni mabizo a shutana a Mulimu.
- Lu swanelia ke kuteka silumeli sa ba bamwi. Silumeli ni silumelei ki sa butokwa kwa batu ba sona.

Lipuzo zemwi ze lukona ku buza:

1. Ku zwisa ze luitule, ki zifi zemwi sa silumeli ze fumaneha mwa lifasi?

Answer: Buddhism and Hinduism.

2. Ki batu ba bakai mwa lifasi ba ba sa balelwi kwa palo ya silumeli?

Answer: Ku tata ku talusa taba ye kakuli nombolo ya chinca mi hakuna hande biniti bwa litaba ze kono ka ku kabangisa nombolo ikona kufita mwa 16%.

3. Ki sifi silumeli kappa tumelo mwa lifasi se sina/yena niba lateleli ba bañata?

4. **Answer:** Silumeli

5. Shutano ye tuna ahulu mwahala ma Juda niba lumeli ki ifi?

Answer: Ma Juda ba Lumela feela ku Mulimu ali nosi isi ku Mulimu mwa bulalu (Ndate, Mwana ni Moya o kenile).

7. Shutano ye tuna ahulu mwahala ma Muzilemu niba lumeli ki ifi?

Answer: Allah ki yena Mulimu anosi mi Muhammed ki mupolofita wa hae. .

8. *Ki sika mañi se siswana mwa litumelo ze talu ze lu ambozi ka zona?*

Answer: Kaufela luna lu lumela ku Mulimu.

Tapelo ya bo Ndate ni Boma ye fiwa pili tuto isi ka tateka:

Mulimu ya lateha. Lwa itumela kwa lizazi la kachenu

Fuyola bashemi ni banana ba luna

Tusa kuli lukone ku lemuha ku bateni kwa Hao

Fuyola tuto ye lu taba ni yona

Lwa kupa, ulu lute mo lu swanelia kuku sebeleza

Mi ulutuse ku eza tato ya Hao

Kuli lu hule mwa kuba bukaufi ni Wena

Luma Jesu ato lunga

Mi ulutuse kuba baba itukiselize ku mukatanyeza

Amen